

Zahájenie medzinárodného roka **RODINNÝCH FARIEM** na Slovensku

Rok 2014 bol vyhlásený Organizáciou Spojených národov za rok rodinných fariem. Iniciátorom osláv bolo Svetové vidiecke fórum, ktorého kampaň zahájenú v roku 2008 na vyhlásenie medzinárodného roka podporilo viac ako 360 organizácií zo 60 krajín. Organizácia Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) sídlia v Ríme zodpovedá za zabezpečenie implementácie Medzinárodného roka rodinných fariem - 2014 – v spolupráci s národnými vládami, organizáciami OSN, organizáciami farmárov a relevantnými mimovládnymi organizáciami.

Slovensko sa od decembra 2012 podieľa na činnosti Medzinárodného riadiaceho výboru, za týmto účelom zriadeným na FAO. Hlavný dôraz je kladený na aktivity na národnej úrovni s cieľom spojiť všetky programy a úsilie v oblasti rodinných fariem pod jednu strechu. Z tohto dôvodu bol aj na Slovensku vytvorený Národný výbor osláv, ktorého ustanovujúce stretnutie sa konalo na pôde Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR dňa 5. 4. 2013. V súčasnosti má výbor 40 členov a je otvorený každému záujemcovi o rozvoj rodinných fariem na Slovensku.

Slávnostné zahájenie Medzinárodného roka rodinných fariem prebiehalo na vysokej úrovni v sídle OSN v New Yorku, ako aj na národnej úrovni v mnohých krajinách sveta. Slovensko sa symbolicky pripája k tejto globálnej aktivite a v podpore rozvoja rodinných fariem vidí príležitosť aj pre udržateľný rozvoj slovenského vidieka a zvyšovanie potravinovej sebestačnosti Slovenska. Oslavy predstavujú príležitosť na zvýšenie povedomia a informovanosti o rodinných farmách. Majú podporiť výmenu názorov, informácií, najnovších poznatkov a skúseností s cieľom vyzdvihnúť úlohu rodiny v oblasti rozvoja poľnohospodárstva a vidieka. Rodinné farmy sú kľúčové pre dosiahnutie potravinovej bezpečnosti, zachovávanie tradičných jedál a potravín a sú nástrojom revitalizácie lokálnych ekonomík.

Kľúčovým prínosom osláv je:

1. zlepšiť verejné politiky v prospech rodinných fariem
2. podporiť dialóg medzi vládami, tvorcami politik, organizáciami farmárov a rôznymi zainteresovanými
3. mobilizovať podporu a zdroje.

V rámci Medzinárodného riadiaceho výboru na FAO bol vypracovaný **Hlavný plán osláv Medzinárodného roka rodinných fariem**, ktorý má špecifické ciele:

- * Podporovať rozvoj politik pre udržateľné RF a podporovať vlády, aby

FAKTA

- V poľnohospodárstve je zamestnaných 43 % aktívnej svetovej populácie (53 % v rozvojových krajinách, v subsaharskej Afrike až 80 % fariem je rodinných).
- Na svetovej úrovni 1,5 miliardy rodín žije z poľnohospodárstva.
- RF sú viac ako len ekonomický poľnohospodársky model, sú základom udržateľnej produkcie potravín, riadenia životného prostredia a jeho biodiverzity, fontánou významných kultúrnych dimenzií každého človeka, základným pilierom integrovaného rozvoja národov.
- RF musia čeliť viacerým výzvam: ťažký prístup k zdrojom a surovinám, starnutie populácie a opúšťanie pôdy, nedostatok obchodných, vzdelávacích a finančných služieb, nestálosť cien, neúčast alebo nízka účasť v rozhodovacom procese atď. Toto všetko je dôsledkom neuznania strategickú úlohu RF.
- V rozvojových krajinách 3 zo 4 chudobných ľudí žijú vo vidieckych oblastiach a sú závislí na poľnohospodárstve, ženy vlastnia menej ako 2 % pôdy a dostávajú menej ako 5 % technickej podpory poskytovanej farmárom.

vytvorili vhodné prostredie pre udržateľný rozvoj RF.

- * Zvyšovať povedomie verejnosti a informovanosť, ako aj posilniť medzinárodný dialóg a spoluprácu.
- * Lepšie pochopiť potreby, potenciál a obmedzenia pre RF.
- * Vytvoriť synergie pre dosiahnutie udržateľnosti.

Harmonogram vybraných podujatí na medzinárodnej úrovni:

- ❖ Oficiálne zahájenie osláv v New Yorku dňa 22. novembra 2013 za účasti generálneho tajomníka OSN a generálneho riaditeľa FAO
- ❖ Regionálny dialóg k RF v Bruseli, október 2013
- ❖ Konferencia Európskej komisie k RF v Bruseli, dňa 29. novembra 2013
- ❖ Ministerská konferencia na vysokej úrovni k RF v Budapešti, marec 2014
- ❖ Európska regionálna konferencia FAO v Bukurešti, apríl 2014
- ❖ Medzinárodné podujatie výskumných ústavov v oblasti RF v Montpellier, júl 2014

Pre účely osláv bola prijatá nasledovná definícia „rodinnej“ farmy.

RF zahŕňa všetky poľnohospodárske aktivity ako nástroje organizácie poľnohospodárskej, lesníckej, rybárskej, pastevnej a akvakultúrnej produkcie, ktorá je vykonávaná a riadená rodinou a v prevažnej miere závislá na neplatenej práci členov rodiny, vrátane mužov a žien. Rodina a farma sú prepojené, spoločne sa vyvíjajú a spájajú ekonomické, environmentálne, sociálne a kultúrne funkcie. ➡

Zahájenie Medzinárodného roka rodinných fariem vo SPU Nitra.

Kontinuálna podpora pre slovenských poľnohospodárov

Ako udržať ekologické poľnohospodárstvo, chrániť životné prostredie, produkovať kvalitné biopotraviny a vytvárať slušné životné podmienky pre človeka a chovanie zvierat, a tým podporovať zamestnanosť farmárov – aj o týchto témach diskutovali zástupcovia Zväzu ekologického poľnohospodárstva EKOTREND Slovakia s ministrom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR Ľ. Jahnátkom a predstaviteľmi agrozoznamu.

„Nový systém platby predstavuje v prvom rade základnú niť, kedy nebudeme podporovať vlastníkov, ale obhospodarovateľov. Poľnohospodári musia robiť opatrenia, aby si svoj príjem vedeli nastaviť. My musíme zabezpečiť 80 % sebestačnosť a pripraviť stabilné podmienky, v rámci ktorých budeme podporovať toho, kto chce byť komplexný hospodár,“ uviedol minister Ľ. Jahnátek. Už teraz je známe, že vďaka navýšeniu finančných prostriedkov v 1. pilieri, dokáže byť Slovensko na porovnateľnej úrovni ako okolité krajiny EÚ. „Potrebujeme nárast stavov. Platba nebude krá-

tená. S nárastom stavov sa bude zvyšovať aj platba. Toto je cesta zabezpečenia výroby na Slovensku. Ideme výrazne podporovať naše rozmnožovacie chovy.“

Diskusia o Strednodobej koncepcii rozvoja pôdohospodárstva na roky 2014-2020, ktorá bola predstavená na informačných dňoch v Košiciach a Banskej Bystrici, pokračovala v Dunajskej Strede a v Nitre s presným rozpracovaným plánom, ktorým sa MPRV SR snaží dostať čo najbližšie k slovenskému farmárovi a podporovať ho v najväčšej možnej miere.

Ekotrend

Podkyľava

FOTO – archiv Bio

➔ Ako ďalej? Každý môžeme prispieť k rozvoju rodinných fariem:

- zmena myslenia,
- zmena nákupných návykov,
- pravidelná návšteva rodinných fariem,
- iniciovanie výletov pre deti v školách,
- účasť detí v táboroch na RF atď.

My, v EKOTRENDU Slovakia, sme sa k tomu pripojili a v rámci medzinárodnej konferencie: „Úloha živočišnej výroby v rámci rozvoja vidieka v regióne strednej a východnej Európy,“ ktorá sa uskutočnila v dňoch 20.–22. 11. 2013 v priestoroch SPU Nitra a dňa 21. listopadu 2013 propagovali slovenské rodinné farmy formou ochutnávky – viď foto.

V roku 2014 chceme robiť nasledovné aktivity:

- Január – **informačná kampaň**
- Február – **celoslovenská konferencia**
- Marec – október – **workshopy na 8 rodinných farmách spojené s dňom otvorených dverí, ochutnávkou a ukázkou výroby**

- November – **celoslovenská konferencia**
 - December – **informačná kampaň**
- ***

Biopotravinou roka 2013 BIOMILA Špalďové celozrnné penne

Najobľúbenejšou slovenskou biopotravinou roka 2013 sú BIOMILA Špalďové celozrnné penne od výrobcu Ekotrend Myjava, spol. s r. o. Kráľovná špalda v novom šate – penne – priniesla najväčšiemu slovenskému výrobcovi biopotravín prestížne ocenenie BIOPOTRAVINA ROKA už potretikrát v histórii hlasovania od roku 2005.

Hlasovanie prebiehalo formou SMS od 25. júna do 25. septembra 2013, s celkovým počtom 522 platných hlasov. Z celkového počtu 560 hlasov bolo 38 hlasov neplatných (duplicitné hlasy, resp. hlasy po termíne).

biospotrebiteľ.sk

